

Odpis postanowienia

Sygn. akt V ACz 880/14

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2014r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku Wydział V Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSA Jacck Grela

Sędziowie: SA Maria Sokołowska

SA Katarzyna Przybylska (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2014r. w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Arseniusza Jerzego Finstera

z udziałem Kamila Kaczmarka

o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym

na skutek zażalenia uczestnika

od postanowienia Sądu Okręgowego w Słupsku

z dnia 4 listopada 2014r., I Ns 206/14

postanawia:

- I. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 2 (drugim) w ten sposób, że nakazać Kamilowi Kaczmarkowi sprostowanie nieprawdziwych informacji zawartych w jego ulotce poprzez zamieszczenie na portalach internetowych "Chojnice24.pl", "Chojnice.com" oraz w gazecie "Czas Chojnic" informacji następującej treści: "Kamil Kaczmarek, kandydat do Rady Miasta Chojnice oświadcza, że jego ulotka wyborcza zawiera nieprawdziwe informacje, by z wieloletniej, obowiązującej prognozy finansowej wynikało, że zadłużenie Miasta Chojnice może wynosić tylko 34 mln złotych" - w terminie 48 godzin od uprawomocnienia się postanowienia, na własny koszt, a w pozostałym zakresie wnioski oddalić;
- II. oddalić zażalenie w pozostałej części.

Na oryginale właściwe podpisy.

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność:

Z upoważnienia
Kierownika Sekretariatu
STARSZY SEKRETARZ SĄDOWY

Barbara Smal

Sygn. akt V ACz 880/14

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w Słupsku postanowieniem z dnia 4 listopada 2014r. zakazał Kamilowi Kaczmarkowi rozpowszechniania informacji, że zadłużenie Miasta Chojnice powinno być, zgodnie z wieloletnią prognozą finansową, na poziomie nie większym niż 34 mln złotych oraz nakazał Kamilowi Kaczmarkowi sprostowanie nieprawdziwych informacji zawartych w jego ulotce poprzez zamieszczenie na portalach internetowych „Chojnice24.pl”, „Chojnice.com” oraz w gazecie „Czas Chojnic” i w Radiu Weekend informacji następującej treści: *„Kamil Kaczmarek, kandydat do Rady Miasta Chojnice oświadcza, że jego ulotka wyborcza zawiera nieprawdziwą informację by z obowiązującej, wieloletniej prognozy finansowej wynikało, że zadłużenie Miasta Chojnice może wynosić tylko 34 mln złotych”*. – w terminie 48 godzin od uprawomocnienia się postanowienia, na własny koszt, a w pozostałym zakresie wniosek oddalił.

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, że Kamil Kaczmarek kandydujący do Rady Miasta Chojnice w swojej ulotce wyborczej zamieścił stwierdzenie: *„Czy nie niepokoi Cię zadłużenie miasta – obecnie 50 mln zł, które zgodnie z wieloletnią prognozą finansową powinno być na poziomie nie większym niż 34 milionów”*. Sprawozdanie kwartalne o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Gminy Miejskiej Chojnice datowane na dzień 7 października 2014 r. zawiera wyliczenie łącznej kwoty zobowiązań z wszystkich tytułów dłużnych opiewające na 48.130.925 zł. Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Miejskiej Chojnice (k-4-14) stanowiąca załącznik do uchwały nr XLVII/532/14 Rady Miejskiej w Chojnicach z dnia 27.10.2014 r. zawiera wyliczenie prognozowanych dochodów i wydatków na lata 2014-2024 oraz informacje o wykonaniu dochodów i wydatków w roku 2013 r. (odpowiednio – 106.644.193,98 zł i 105.038.012,46 zł). Prognoza na rok 2014 wynosi -123.842.022 zł (dochody) i 119.788.768 zł (wydatki).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy stwierdził, że Wieloletnia Prognoza Finansowa, na którą wnioskodawca się powołał, nie zawierała żadnych danych odnośnie maksymalnego poziomu zadłużenia miasta. Prognoza z 2010 r. była istotnie nieaktualna, tak samo, jak nie istniała już uchwała budżetowa, której była załącznikiem. Zestawienie tych dwóch informacji (zbliżonej do prawdy i nieprawdziwej) stworzyło fałszywy obraz kondycji finansowej Chojnic, gdyż prowadziło do wniosku, że zadłużenie prawie

dwukrotnie (o 16.000.000 zł), za sprawą burmistrza, przekroczyło dopuszczalny, maksymalny poziom (34.000.000 zł).

Z tych względów Sąd Okręgowy uznał, że ulotka Kamila Kaczmarka zawierała informację nieprawdziwą, a podanie jej i rozpowszechnianie nie mieściło się w dopuszczalnej w trakcie kampanii wyborczych wolności słowa (art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011r., Nr 21, poz. 112 ze zm.). Zdaniem Sądu Okręgowego, Kamil Kaczmarek mógł kwestionować politykę budżetową obecnego burmistrza i nie wypełnienie obietnic wyborczych wyrażając swoje opinie, lecz kwestionowanie tej polityki na podstawie nieprawdziwych informacji – to jest nieobowiązującego aktu prawnego (uchwały budżetowej na rok 2011) nie było dopuszczalne.

W tym kontekście Sąd I instancji uznał za wystarczające zakazanie Kamilowi Kaczmarkowi rozpowszechniania zakwestionowanych informacji oraz opublikowanie sprostowania w mediach wskazanych przez wnioskodawcę. Sprostowanie w ocenie Sądu Okręgowego winno jednak odzwierciedlać rzeczywisty stan rzeczy, stąd zostało ograniczone do sformułowania o braku w prognozie finansowej określenia maksymalnego poziomu zadłużenia miasta. Żądanie nakazania zniszczenia materiałów wyborczych (ulotek) Sąd uznał za nieuzasadnione – zostały one bowiem już rozprowadzone, a zakaz ich dalszego rozpowszechniania jest wystarczający dla osiągnięcia celu postępowania.

Od powyższego postanowienia zażalenie wniósł uczestnik zaskarżając je w całości oraz domagając się jego zmiany poprzez uchylenie obowiązku publikacji sprostowania, gdyż w przywołanych mediach nie zawarto informacji, które wymagałyby sprostowania.

W uzasadnieniu skarżący argumentował, że nie zawarł informacji, że przekroczono poziom zadłużenia przewidziany w aktualnej wieloletniej prognozie finansowej. Prawdą jest, że na początku kadencji planowano w wieloletniej prognozie finansowej, iż poziom zadłużenia na koniec roku 2014 wyniesienie poniżej 34.000.000zł. Plan ten o niecałe 50%, a nie dwukrotnie przekroczono. Zdaniem skarżącego odebranie prawa do przywoływania planów, programów czy też projektów z lat wcześniejszych oznaczałoby, że odbiera się opozycji narzędzie do rozliczania władzy z obietnic i zamierzeń, które sama powzięła. Skarżący podniósł, że według niego przywołane w ulotce informacje są rzetelne i prawdziwe. Przywołanie danych zawartych w Wieloletniej Prognozie Finansowej z 15

listopada 2010r. miało stanowić ilustrację zamierzeń i obietnic złożonych na początku kadencji.

Nadto skarżący wskazał, że niezasadnie według jego opinii nakazano publikację sprostowania w mediach, w których informacja o treści ulotki nie została zamieszczona, a także poza obszarem oddziaływania jednego z 21 okręgów wyborczych. Nadto wskazał, że z treści sprostowania wynika, że ulotka zawiera nieprawdziwą informację, "by z obowiązującej, wieloletniej prognozy finansowej wynikało, że zadłużenia Miasta Chojnic może wynosić jedynie 34 mln złotych". Zdaniem skarżącego z treści ulotki nie wynika, że powołuje się on na obowiązującą prognozę finansową. Nadto w orzeczeniu brak jest informacji o treści i formie sprostowania jak i niezasadnie obciążono kosztami uczestnika, zamiast Komitet Wyborczy PChS, zaś wnioskodawca nie przedłożył poświadczenia o kandydowaniu.

Wnioskodawca w odpowiedzi na zażalenie uczestnika wniósł o jego oddalenie w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie uczestnika jest w części zasadne.

Wbrew odmiennym twierdzeniom skarżącego, słusznie Sąd I instancji uznał, że rzeczona ulotka stanowi materiał wyborczy oraz zawiera nieprawdziwe informacje (art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011r., Nr 21, poz. 112 ze zm.; dalej Kodeks wyborczy).

Pojęcia "*prawda*", "*prawdziwy*", bądź ich zaprzeczenia występują wielokrotnie aktach normatywnych, a wśród nich w kodeksie cywilnym (np. art. 780 § 1, art. 834, 815 § 3), w kodeksie postępowania cywilnego (np. art. 3, 103 § 2, art. 252, 253, 254 § 1 i 2, art. 268, 304, 333 § 2, art. 339 § 2, art. 485 § 2, art. 913 § 2, art. 1045). We wszystkich tych przypadkach pojęcie "*prawda*" rozumiane jest tak, jak w języku potocznym, a więc jako zgodność (adkwatność) myśli (wypowiedzi - w znaczeniu logicznym) z rzeczywistością (z "*faktami*" i "*danymi*"). Odpowiada to - na gruncie filozoficznym - tzw. klasycznej koncepcji prawdy. W tym sensie wypowiedź o rzeczywistości jest prawdziwa tylko wtedy, gdy głosi tak, jak jest w rzeczywistości.

Na gruncie niniejszej sprawy nie ulega wątpliwości, że rzeczona ulotka zawierała nieprawdziwą informację sugerującą, że zadłużenie miasta przekroczyło przewidywane zadłużenie w obowiązującej prognozie finansowej. Taka bowiem sugestia wynika w sposób oczywisty dla przeciętnego odbiorcy z jej treści, czego skarżący skutecznie nie zakwestionował polemizując jedynie ze stanowiskiem Sądu I instancji w tym względzie. Bez znaczenia dla takiej oceny jest okoliczność, że informacji tej została nadana forma pytania. Podobnie należy ocenić okoliczność, że uczestnik w zamiarze powołał się na uprzednią prognozę finansową. Procesy ekonomiczne charakteryzują się bowiem znaczną dynamiką i zestawianie danych z różnych okresów może wprowadzać w błąd, co miało miejsce w przypadku rzeczonej ulotki. W ocenie Sądu Apelacyjnego z jej treści zaś wynika, że zadłużenie Miasta Chojnice w oparciu o obowiązującą prognozę nie powinno przekroczyć kwoty 34.000.000zł, co jest informacją nieprawdziwą.

Zgodzić się natomiast należy ze skarżącym, iż ogłoszenie sprostowania w Radiu Weekend nie jest proporcjonalne do sposobu, w jaki nieprawdziwa informacja była rozpowszechniana. Przeciwnie jednak niż wywodzi skarżący, słusznie Sąd Okręgowy nakazał umieszczenie sprostowania w gazecie oraz na portalach internetowych, albowiem tak usunięte zostaną skutki powoływania się przez skarżącego na nieprawdziwą informację w sposób pełny, a zarazem najbardziej proporcjonalny, zwłaszcza że nie ulega wątpliwości, iż nie jest możliwe jednoznaczne ustalenie kręgu osób, które otrzymały bądź zapoznały się ze sporną ulotką.

Zasadnie Sąd Okręgowy obciążył uczestnika postępowania kosztami wynikającymi z publikacji i ogłoszenia sprostowania, ponieważ został on wskazany jako strona niniejszego postępowania. Co się tyczy kwestii braku numeru PESEL wyjaśnić należy, że wystarczające jest wskazanie przez wnioskodawcę danych umożliwiających jego ustalenie w sądowej bazie, co miało miejsce w niniejszej sprawie. Okoliczność, że wnioskodawca kandyduje w wyborach była na gruncie niniejszej sprawy bezsporna, a zatem zarzut braku poświadczenia zarejestrowania nie mógł odnieść zamierzonego skutku. Odnosnie do formy sprostowania należy wskazać, że zgodnie z art. 111 § 4 zd. 2 Kodeksu wyborczego w orzeczeniu sąd wskazuje prasę w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe, w której nastąpić ma publikacja, oraz termin publikacji.

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc orzekł jak w punkcie I sentencji postanowienia, zaś na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc oddalił w pozostałym zakresie zażalenie jego bezzasadne.

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność:

Z upoważnienia

Kierownika Sekretariatu
STARSZY SEKRETARZ SĄDOWY

Barbara Smal